

Związki historyczne łodzi CORVEY z Raciborzem

Przedstawiono mi problem łodzi, która ma być nabyta przez Urząd Miasta, w celu opracowania oceny jej wartości historycznej.

Z dostępnych informacji wynika, iż łódź została wykonana w 1929 r. dla „Ruderverein Höxter von 1898” (Klub Wioślarski Höxter od 1898 roku). Höxter jest miastem powiatowym w Północnej Nadrenii–Westfalii. W odległości 3 km na wschód od Höxter położone jest byłe opactwo benedyktynów Corvey, w związku z czym łodzi nadano miano CORVEY.

Od 1840 r. przedstawiciele rodu zu Hohenlohe-Schillingsfürst stali się właścicielami dóbr raciborskich i opactwa Corvey (a także innych majątności, głównie na Górnym Śląsku), otrzymując tytuł:

Herzog (książę) von Ratibor i Fürst (książę) von Corvey.

Wiadomo, że rodzina książęca obrała za swoją główną siedzibę rodową byłe opactwo cystersów w Rudach, które w wyniku kasaty dóbr kościelnych, przeprowadzonych przez Prusy od 1811 roku, weszło w skład dóbr raciborskich.

Z informacji pierwszego właściciela łodzi wynika, iż została ona podarowana Klubowi przez Jego Książęcą Mość księcia von Ratibor. Chodzi tu o **Viktora** (* 1879 w Rudach, † 1945 w Corvey) 3. księcia (Herzog) von Ratibor i księcia (Fürst) von Corvey, który od 1923 roku władał dobrami rodzowymi. Warto nadmienić, że w 1929 r. ufundowana została przez księcia Viktora druga, podobna łódź, która jest nadal w posiadaniu i użytkowaniu Klubu Wioślarskiego w Höxter.

Warto dodać, że **Franz Albrecht Metternich-Sándor** książę (Herzog) von Ratibor i książę (Fürst) von Corvey (* 1920 w Rudach, † 2009 w Cetona/Toskania), któremu uchwałą Nr XXXIII/505/2005 Rady Miasta Racibórz z dnia 29 czerwca 2005 r. nadany został tytuł „Zasłużony dla Miasta Raciborza”, był synem wspomnianego księcia Viktora.

Z racji ufundowania łodzi przez księcia von Ratibor i księcia von Corvey łódź została nazwana „CORVEY”. Pozwalam sobie jednak wyrazić trochę

odmienny pogląd, niż Klub Wioślarski „Höxter”, co do nadania łodzi nazwy „Corvey”. Równie dobrze ta nazwa łodzi stanowi bowiem nawiązanie do nazwiska rodziny książęcej.

Zresztą – niezależnie od spojrzenia na źródłosłów nazwy łodzi – jej związki z Raciborzem wydają się oczywiste. Fundatorem łodzi był bowiem książę von Ratibor, w którego nazwisku człon „von Corvey” występuje dopiero na dalszym miejscu. Posiadanie tej łodzi przez Racibórz stanowiłoby – moim zdaniem – nawiązanie do rodziny książęcej a także do raciborskiej tradycji wioślarskiej.

Warto w tym miejscu wskazać na tradycje wioślarskie Raciborza. „Ruderverein »Ratibor«” (Stowarzyszenie Wioślarskie »Racibórz«) zostało założone dnia 30 kwietnia 1888 r. jako najstarszy klub tego rodzaju na Górnym Śląsku (trzy lata wcześniej powstał jednak klub wioślarski w Gruszowie – Hrušov, stanowiący dzisiaj część Ostrawy – z którym klub raciborski przez dziesięciolecia utrzymywał ożywione kontakty).

W związku z 25-leciem klubu, przypadającym w 1913 r., architekt Paul Lachmann opracował projekt siedziby klubu. Komora książęca na swój koszt kazała zrealizować ten projekt, obejmujący także odpowiednie pomieszczenia do przechowywania sprzętu i wyposażenia. Ponieważ siedziba klubu znajdowała się na terenach należących do książęcej ordynacji raciborskiej, nie można było przenieść prawa własności na klub wioślarski. Użytkowanie odbywało się za niskim czynszem najmu. W siedzibie klubu administrator prowadził małą restaurację.

W owym czasie „protektorem” klubu był książę Raciborski **Viktor** 2. książę (Herzog) von Ratibor i książę (Fürst) von Corvey (* 1847 w Rudach, † 1923 w Corvey). Klub miał wtedy 170 członków i był pod tym względem największy na Górnym Śląsku (Koźle – 118, dwa kluby opolskie – łącznie 200 członków). Z okazji jubileuszu urządzono regaty z udziałem wielu klubów z całego Śląska a także ze wspomnianego Gruszowa (Hrušov) w ówczesnym Cesarstwie Austriackim. Start był przy moście w ciągu ul. Piaskowej, a meta u ujścia Psinki (na północ od „Ogródków Działkowych »Strzecha«” między ul. Śląską a Gdyńską).

W 1925 r. raciborski klub wioślarski utworzył sekcję młodzieżową, a w 1928 r. sekcję żeńską i dziewczęcą. Oddział kajakarski powstał w roku 1929. Raciborska „czwórka” w obsadzie: Schlieve, Gotzmann, Kaufmann i Wild zdobyła w owym czasie wiele laurów.

Często urządzano wyprawy wioślarskie do Koźła, Opola, Wrocławia a nawet Szczecina, a także w górę Odry do zaprzyjaźnionego klubu w Gruszowie. W 1929 r. rozpisano regaty długodystansowe na trasie Racibórz—Koźle, które odbywały się do 1941 r.

W 1932 roku raciborski klub wioślarski miał 150 członków, a poza wioślarstwem uprawiano także pływanie, gimnastykę i sporty zimowe. W basenie, znajdującym się w siedzibie klubu, można było prowadzić treningi zimowe.

Powyższe informacje wskazują, że z Raciborzem są związane bardzo długie tradycje wioślarskie.

Wracając do sprawy nabywanej łodzi, pozwalam sobie wysunąć sugestię, aby po przejęciu, nadać jej miano:

KSIĄŻĘ RACIBORSKI.

Utrzymanie nazwy „Corvey” wydaje się mało uzasadnione, a ponadto to określenie byłoby dla większości niezrozumiałe. Natomiast proponowana nazwa stanowiłaby pewne nawiązanie do tradycji wioślarstwa raciborskiego, działającego – jak wykazano – pod protektoratem księcia von Ratibor. Ponadto proponowana nazwa stałaby w pewnej korelacji z Zamkiem Piastowskim i jego częścią, nazwaną „Domem Książęcym”. Pod proponowaną nazwą łodzi można sobie – zależnie od upodobania – „podstawić” zarówno „Księcia Piastowskiego”, jak i „Księcia »von Ratibor«”.

Wypowiadając swój pogląd nie biorę pod uwagę ani stanu technicznego łodzi ani jej przydatności, ponieważ wykracza to poza moją wiedzę.

Racibórz, dnia 26 października 2015 r.

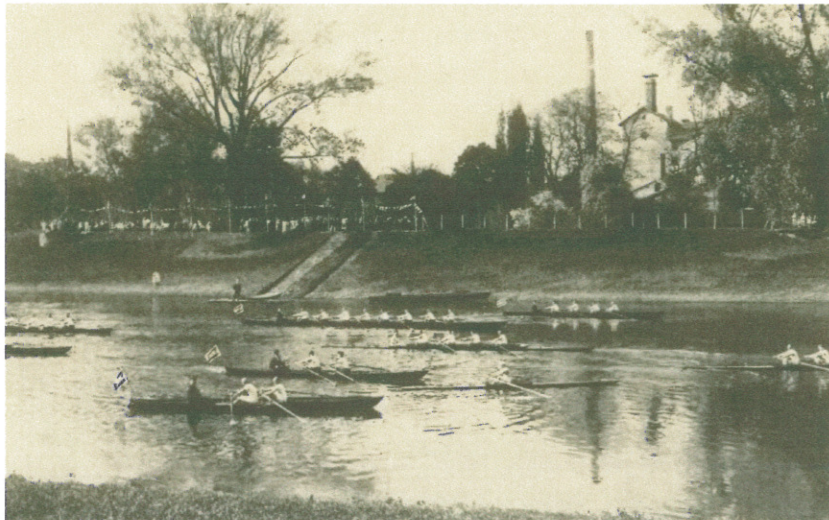

Urząd Miasta Racibórz
Wydział Edukacji,
Kultury i Sportu
ul. Batorego 6
47-400 Racibórz

Bootschau, Ruderverein Raibor O.S. & V.

Siedziba raciborskiego Klubu Wioślarskiego

Przed startem regat 6 maja 1928 r. w 40-lecie raciborskiego klubu

Z życia raciborskiego klubu wioślarskiego